

Sabah ezanı okunmaya başladığında gözlerini açtı.İlk önce nerede olduğunu anlayamadı, etrafına bakındı ama karanlıkta bir şey göremedi. Eli kalem kavanozuna çarpınca hemen masa lambasını yaktı.Konserve kavanozu devrilmiş, rengarenk boya kalemleri çizim kağıtlarının üzerine dağılmıştı.Tam küfredecekti ki ezanı okuyan ses dikkatini çekti.Bu ses her zaman ki müezzine ait değildi.Hatta müezzin bile değildi ama sesi o kadar genç ve o kadar derinden geliyordu ki etkilenmemesi mümkün değildi.Hayatı erkenden sindirmiş insanları hemen farkedirdi.Genç bir yaşa sığdırılmış bu kederli ses, onu alıp başka diyarlara götürmeye hazırlanıyordu ki, üst kat komşusu pat pat Rıza Ustanın merdivenden koşarak inmesiyle kendine geldi.Saate bakmaya gerek yoktu.Rıza usta her sabah yaz kış demez, sabah 6 da evinden çıkar, küçük emektar kamyonetine atlar ve babasından kalma dükkanına neredeyse koşarak giderdi.Soranlara da hep aynı şeyi söylerdi.

"Şükretmek lazım, bir işim,yemek yiyecek sağlığım var daha ne isterim" Herkes sever tanırdı Rıza Ustayı ama küçük kamyoneti ondan daha meşhurdu.Pat pat lakabını soyadından değil emektar komyonentinin egzozundan çıkan pat patlara borçluydu.Ah o kamyonet yok muydu...!

Küçük ve eski bir mahalleydi burası, gündüzü ayrı gürültülü, gecesi ayrı telaşlı.Üç katlı bir binanın bodrum katı ayak altı dairesi.. Kaldırımla aynı hizada,demir parmaklıkları olan, uzunlamasına bir penceresi vardı.Dışardan bakanların ki genellikle bakmazlardı bir depo yada ardiye penceresi sanmaları normaldi.Ama içerden dışarıya bakarken bir sinemanın dünyaya açılan penceresi gibiydi.Gerçi en ön koltukta oturur gibi hissedirdi çoğu zaman, başı yukarda, hani başını çevirirken görmek gibi değil, illaki bakmak gerekirdi.Sokaktan gelip geçenleri sadece dizlerine kadar görebiliyordu.Birde araba tekerlerini....

Çalışma masasında uyanıp ışığı yaktığında pat pat Rızanın kamyonet tekerleri tüm ihtişamıyla pencerenin önünde duruyordu.Gece yarısı tam 12 de gelmiş, her zamanki yerine parketmiş,sabahleyinde erkenden gidecekti.Artık kızmıyordu,hatta hoşuna bile gitmeye başlamıştı

Rıza usta koca gövdesini sürükleye sürükleye geldi.Yokuş aşağı düşmesin diye ön tekere sıkıştırdığı tuğlayı oflayarak aldı,kenara bıraktı. Hızlıca kamyonetine bindi,anahtarı çevirdi.

"Biiisssmillaaahhh"

"Paaaaatttttt..Paaatt ....Patt.Pat"

Korkudan birkaç kuş havalandı, Rıza usta şanına yakışır bir şekilde yokuş aşağı ekmek teknesine doğru yola çıktı.Sabah erkenden kalkanların zembekli saati gibiydi Pat pat Rıza, uyanmamak imkansızdı.Gün, her sabah böyle başlayıp böyle biterdi bu odada...Sesler uzaklaşırken pencerenin yerlere kadar uzanan kalın perdeleri açılır,gece yarısı kapanırdı.Gerçi küçük kamyonet geceleri açık camın önünde perde görevini başarıyla üstlenirdi ama annesi, gece soğuk vurur kaygısıyla sıkı sıkı örterdi.

Resimli çocuk kitaplarına çizimler yapıyordu.Seviyordu işini.Masanın üzeri resim kağıtları, rengarenk boyalar,kalemlerle doluydu.Renkli bir hayatı vardı.Birbirinden komik hayvanlar,büyülü güçleri olan kahramanlar,uçan balonlar...Bir çocuğun hayallerini süsleyen rüyalar, işte bu ayak altı dairenin küçük bir odasında şekilleniyor,renklerine kavuşuyordu.

"POLİ'NİN MACERALARI" güzel bir kitaptı.Küçük tavşan Poli kardeşleriyle kavga eder ve ormanda kendi başına yaşamak için evden ayrılır.Kırmızı şapkasının deliklerinden iki uzun kulağı çok komik görünsede başından hiç çıkarmaz.Ormanda kaybolan Polinin başından bir sürü macera geçer.Fırtınaya yakalanır,yemek torbasını kaybeder,korkunç görünüşlü hayvanlarla karşılaşır,kabus gibi geceler geçirir.Ailesi onu her yerde arar ama bulamaz. Polinin ormanda tanıştığı yeni arkadaşları onu evine geri götürmeye karar verirler.Ayağı kırık olduğu için uçamayan ve kendisine uğan bir balon yapan leyleği ikna ederler.Hepsi balonun sepetine yerleşir ve balon yükselmeye başlar.

Tam bu sayfanın taslak çizimlerini yaparken Rıza usta gelip pencerenin önüne parketmişti.Bitirip öyle yatmak istemiş ama uyuya kalmıştı.Renkli boya kalemleriyle dolu kavanozdan kırmızıyı çıkardığında sokak yavaş yavaş canlanmaya başlamıştı bile.Sokağı dinleyerek çalışmayı seviyordu. Çalışma masası pencerenin tam karşısındaydı.Pencerenin altındaki tek kişilik yatağın bir tarafında küçük bir sehpa diğer yanında duvara dayalı eski bir ahşap dolap vardı.

Polinin kırmızı şapkasını boyamaya başladığında işe gitmek üzere yola çıkan insanların ayak sesleri duyuluyordu.Henüz pencerenin önünden kimse geçmemişti ama tok tok yürüyüşlerinden erkeklerin,tık tık ve kısa adımlarından kadınların yokuş aşağı indikleri anlaşılıyordu.Uzaktan gelen korna sesleri trafiğin şimdiden tıkanıldığını gösteriyordu.Evde çalışmak böyle bir şehirde lüks sayılırdı.Hatta iş bulmak bile... Rıza usta haklıymıydı ne?Şükretmek mi lazımdı.?

Polinin şapkası bitmişti.Rengarenk kumaş parçalarından oluşan balonu boyamaya başladı.Sokak çöpçüsünün el arabası takırdayarak yaklaştı ve durdu.Çalı süpürgesi hışırdıyarak pencerenin önüne geldiğinde çöpçünün artık giymekten pança pinçik olmuş ayakkabılarıyla kenarlarında beyaz şeritler olan yeşil tulumunun paçaları göründü.Sabahın köründe milletin ardını toplamak zoruna gidiyor olmalı ki söylenip duruyordu.

"Bu da sokağa atılır mı şerefsiz"

Çalı süpürgesi hışırdıyarak pencerenin önünden geçerken uçan balonun renkleri tamamlanmak üzereydi.

"Siimiitttçiii, fırından yeni çıkmış taze simitlerim var .Simiiitttçiii..."

Simitçinin tekerlekli arabası yokuş aşağı inerken peşinden hareketli bir grubuda sürükler.Okula giden çocukların en sevdiği şeydir sabah simiti.Kahkahaları sokağın başında duyulur.Simitçiyi görünce bir hareket başlar, yetişmeye çalışırlar ama ellerinden tutmak zorunda oldukları küçük kardeşleri hep engeldir onlar için, zira kaldırımdan inmek zinhar yasaktır.Çocuklar pencerenin önünden birbirlerini ite kaka güle oynaya geçerken küçük bir çocuğun elindeki suluk sallanıp duruyordu.Suluğun üzerinde bir çizgi film karakteri dilini çıkarmış kocaman gözleriyle pencereden içeri bakıyordu.

Güldü...Poli uçan bolonun sepetine sıkıca tutunmuştu.Balonun bir tarafında geldiği karanlık orman diğer tarafında evi vardı.Poli eve döndüğü için çok mutluydu ama böyle mecaralı bir yolculuk yaptığı içinde hiç pişman değildi.Evleri koca bir ağacın kovuğundaydı.Annesi babası ve kardeşleri balonu görmüş heyecanla ona bakıyorlardı.

"Meleeeekkk!!!Kız Melek"

"Günaydın Meryem abla"

"Ne günaydını kız, atı alan üsküdarı geçti sen daha yeni mi uyanıyorsun?"

"Ne olduki abla?"

"Süreyyanın kızı varya Nihal,evden kaçmış ayol"

"Aaaa"

"Musa efendi şiişt baksana "

"İşim var Meryem hanım daha servise çıkıcam"

"Hadi hadi sen bilirsin Nihal evden kaçmış"

"Tövbe tövbe yok öyle bir şey abla.Kız okumak istiyor,babası tutturdu okutamam diye anasıda evlendirelim ozaman demiş."

"Eee nereye gitmiş o zaman"

"İzmitte, halasına.Bu kız okuyacak evlendirmem demiş"

"Adam da haklı ayol bu zamanda üç kuruç emekli maaşıyla hem geçin hem çocuk okut.Amaann neyse Musa efendi geldimi elektrik faturaları?"

"Geldi abla ama herkesin dudağı uçuklayacak gene rakamları görünce"

"Hiiiiii!!!! Nediyorsunn yandık ki ne yandık"

Evden kaçan kızlar,futboll sevdasına düşüp okulu kıran delikanlılar,kim kimi kazıklamış,kimin evine hırsız girmiş ne çalmış,devlet maaşlara ne kadar zam yapmış,bu zam sokağa ne kadar yansımış.....Bunlar günlük yerel gazete niyetine her pencere yada kapı önü muhabbetinde konuşulan şeylerdi.Çoğu zaman gazete okumaya bile gerek olmazdı.Sokağı dinleyince memleketin hali hali anlaşılırdı.

"Allahu Ekber....."

Bu,sabahki ses değildi.Her zamanki müezzinin sesiydi.Her halde bir işi olduğu için sabah ezanını başkası okuyordu.Öğlen olmuştu ama daha kahvaltı bile yapmamıştı.Mutfağa gidip ekmek arasına domates peynir sıkıştırıp çalışma masasına geri döndü.Annesi dün akşamdan beri evde yoktu.Kardeşi gibi sevdiği arkadaşının yanında refakatçi kalacaktı hastanede.Bu yüzden yemek yapıp buzdolabına koymuştu ama ayakta atıştırmak en büyük keyfiydi.Odaya girdiğinde üst kat komşusu ki Rıza ustanın eşiydi, balkondan aşağı silkelediği kilime bir de pat pat vuruyor,o vurdukça tozlar etrafa saçılıyordu.Rıza ustaya neden pat pat dediklerini anlamak zor değildi.

"Hanımmmm!!!Ne yapıyorsun batırdın üstümüzü başımızı"

"Kusura bakma kardeş görmedim "

"Ne demek görmedim ....."

Otuz yaşlarında bir kadın pencerenin önünde durmuş yukarı sesleniyordu.Ayağında sandaletleri,dizlerini biraz geçen epil epil elbisesiyle yazı getirmişti neredeyse.Yanında elinden tuttuğu beş yaşlarında küçük bir kız çocuğu vardı.Annesi birden durunca elindeki oyuncak tavşanı yere düşürmüştü.Çocuk almak için yere eğildiğinde pencereden içeri baktı.Masanın başında keyifle yemek yiyen adamla göz göze geldi.Bu ilk kez oluyordu.İlk kez birisi,dışardan birisi içeriye bakıyordu.Bakmak istediği için bakıyordu ,merak ettiği için bakıyordu.Küçük kız ona gülümsedi sonra annesi onu kolundan çekip uzaklaştırdı.

"Gel kızım.Hadi gidiyoruz "

"Anne, içerde abi ...." Küçük kız ve oyuncak tavşanı pencerenin önünden istemeyerek ayrıldılar.

Polinin bir sürü kardeşi vardı.onun evden ayrılmasına çok üzölmüşler geri geldiği zaman onunla her zaman oyunlar oynayacaklarına kendi aralarında söz vermişlerdi.Poli aşağı baktığında kardeşinin elindeki topu gördü onu bekliyorlardı oynamak için.

Renkli boya kalemünün arasında elini dolaştırmaya başladı.Bütün çocukların sevdiği bir renk olmalıydı bu top.

"Gooolllllll"

Pencerenin parmaklıklarına çarpan bir sesle irkildi.

"Hakan topu Merte attı.Mert kaleye koşuyor kaleci şaşkınGol olacak Vee goolllll"

Turuncu bir top demir parmaklıklara bindirdi sonra da sıçrayıp ortadan kayboldu.Boya kalemünün arasından turuncuyu çoktan seçmişti.Sevinç çığıkları,itirazlara balkonlardan yükselen sesler de karıştı.

"Mert oğlum ne işin var senin bu saatte burda ?Okulu mu kırdın yoksa?"

"Yok anne yaaa."

"Bak, baban duyarsa bacaklarını kıra ,oğlum kime söylüyorum, hem ne diye pencereyi kale yapıyorsunuz siz çok ayıp"

"Yokuşa kale mi olur anne yaa sende, enine yapıyoruz bizde"

"Komsunu penceresinden kale mi olurmuş çık yukarı çabuk.Hem neden okulda değilsin sen ?"

"Ders boştu bizde çıktık, zaten yarın da tatil"

Gençler tatil havasına çoktan girmişti bile.Turuncu top bir kez daha ama bu sefer gönölsüzce vurdu parmaklıklara sonra sahibinin elleri arasında evin yolunu tuttu.

Poli nihayet evine dönmüştü.Kardeşleri heyecanla başından geçenleri dinlemek için etrafına toplanmıştı.Annesi onun için çok lezzetli bir havuçlu kek yapmış masaya doğru getiriyordu.Annesi tavşan desenli mutfak önlüğünü takmıştı.Babası bahçesinden en sevdiği sebze ve meyveleri bir sepetin içine doldurmuş kapıdan içeri girmek üzereydi.Başında hasırdan bahçevan şapkası vardı.Neler yoktu ki o sepette...

"Domateesssss,bibeeerrrr,patlıcannnn geldi .Tarladan ayağınıza kadar geldi hanımlar zerzevatçınız

gellldiii"

Öğleden sonraları hafif bir telaş başlardı mahallede.Haftada bir kurulan semt pazarına bu sokağın kadınları pek rağbet etmezdi çünkü ellerinde torbalarla yokuş çıkmak çok zahmetli bir işti.Allahtan imdatlarına bu zerzevatçı yetişmişti de akşam yemekleri kabus olmaktan çıkmıştı.Pencere ve balkonlardan tek tek başlar uzatılır zemin katta oturanlar kendi gider,üst kattakiler sepet gönderirdi.

"Şişt zerzevatçı"

"Buyur abla"

"Ne kadar domates"

"İki lira ,tarla bunlar abla "

"Ver bakalım bir kilo domates,bir kilo salatalık,marul varsa bir de marul ver.Taze olsun ama...Gönderiyorum sepeti..."

Temizliği bitiren hamarat kadınlar akşam yemeği hazırlıklarına başlamıştı demek.Sepet yavaş yavaş inerken zerzevatçı tartı kabına koyduğu sebzeleriyle pencerenin önüne geldi.Tek eliyle tuttuğu tartı kabından koca bir marul yapraklarını sarkıtmıştı. Ne kadar da tazeydiler.Zerzevatçı gönderilen sepetten önce parayı aldı, sonra sebzeleri boşalttı. Beline bağladığı ve neredeyse yere kadar uzanan önlüğünün cebine parayı koydu.Aslında adamın bacak yapısından kısa ve kilolu olduğu anlaşılıyordu yani önlükte bir fazlalık yoktu.

"Tamamdır abla çekk"

Polinin yemek masasındaki resimlerini tamamlanmak epey zamanını almıştı.Karnı açlıktan zil çalıyordu.Annesinin buzdolabına koyduğu yemeklerden yemek için mutfağa gitti.Karnını bir güzel hiç acele etmeden keyifle doyurdu.Odaya girerken akşam ezanı okunuyordu.Pencerenin önündeki sokak lambası yanmıştı.Hava kararmaya başlayınca insanlarda da bir telaş başlardı sanki.Sokakta oynayan çocuklar anneleri tarafında eve çağrılır,işten dönen kadınlar hızlı adımlarla ve gruplar halinde, nefes nefese çıkarlardı yokuş yukarı.Gündüz insanları yerini, gece insanlarına bırakırdı.Çalışma masasının ışığını açtı.Işık sadece masanın üzerindeki taslaklarını aydınlatıyordu.Sandalyesine oturdu pencereye baktı.Pencerenin iki tarafından uzanan perdeler ve sokak lambasının yansıyan sarı ışığı, bir sinema salonuna çevirirdi sanki odayı.Ve o sinemada nasıl bir filmin oynayacağı biraz da kismet işiydi.Tıpkı hayat gibi...

Uzun zamandır kimse geçmemişti pencerenin önünden.Etraf sessizdi.Poli yatağına yatmış ama uyuyamamıştı.Bir taraftan kendisiyle gurur duyuyor diğer taraftan ormanda başına gelenleri,karşılaştığı korkunç hayvanları düşündükçe korkuyordu.

"İmdaaattttt,İmdatttt"

Bir adamın feryadı bütün mahalleyi çınlattı.

"Poliissssss ,adam soyuyorlar ,poliissssss"

Koşarak yaklaşan ayak sesleri pencerenin önünde durdu.

"Adam yıkacak mahalleyi başımıza "

"Çıkar paraları,at cüzdanıda şuraya ,çabuk çabukkkkk"

"Ne parası üç kuruş bir şey var bir de avaz avaz bağılıyor herif"

"Neyse ne rakı parası çıktıysa tamamdır at cüzdanı "

Pencereden içeriye bir cüzdan düştü.İki adam, bir nefes anca soluklandılar ki, polis arabasının sireniyle yokuş aşağı koşmaya devam ettiler.Polis arabasının mavi kırmızı ışığı bir anda odayı aydınlattı sonra da kayboldu.

Polinin annesi küçük yavrusunu merak etmişti.Yanına geldi üstünü örttü.Poli hemen tatlı bir uykuya daldı.Bütün olanları çoktan unutmuştu.Polinin ahşap yatağı,havuç desenli battaniyesi vardı.Kırmızı şapkası yatağının kenarında asılıydı.

Çok az bir işi kalmıştı.Gecenin sessizliğinde bir kadının ayak seslerini duydu.Kırmızı sivri topuklu, fileli çoraplı bir kadın yavaş yavaş gelip pencerenin önündeki sokak lambasının altında durup beklemeye başladı.Beklerken bir sigara yakmayı da ihmal etmedi.Az sonra yüksek, sesli müzik çalan bir araba gelip kadını aldı.O sırada Poli'nin yastığını boyuyordu.Yaptığı işle tanık olduğu yaşamlar arasındaki tezatlık onu her zaman şaşırtıyordu.

Pat pat Musa kamyonetini getirip pencerenin önüne parkettiğinde Poli'nin maceralarıyla birlikte günde bitmiş, gece yarısı olmuştu.Binanın önüne bir araba yanaştı, durdu.İçinden birisi indi.Kapı kapanır kapanmaz araba uzaklaştı.

"Hayırdır Zeliha Hanım "

"Hayır Rıza usta,refakatçiydim hastanede arkadaşın yanında,çıkardık çok şükür ."

"Hay Allah geçmiş olsun,buyur,buyur,geç"

Annesi gelmişti nihayet. Odanın kapısı yavaşça açıldığında masanın üzerini topluyordu.

"Aaa uyumamışsın daha "

Odanın ışığını açtı.

"İşim şimdi bitti.Bu gece de beklemiyordum seni"

"Çıkardık hastaneden çok şükür"

"Duydum duydum"

Annesi pencereye doğru yürüdü.

"Pencereyi kapatayım yağmur var bu gece "

Annesi pencereyi kapatıp perdeleri çektiğinde içine bir hüzün çöktü.

"Ve...perde kapanır"

Annesi perdenin kenarların düzeltiyordu

"Bir şey mi dedin oğlum, Aaaa bu cüzdanda neyin nesi, senin değil bu"

"Anlatırım sonra ,koy bir tarafa"

Sandalyesini yavaşça itti, sağ ayağıyla duvara doğru döndürdü.Sandalyenin küçük tekerleri gıcırdadı.Duvarda asılı gazi madalyasının hemen altında duran koltuk değneklerini eline aldı,koltuğunun altına yerleştirdi.Yatağına doğru gitti.Sol ayağının boşta kalan eşofman paçası diz hizasından dikişle tutturulmuştu.Annesi giysi dolabından temiz bir tişört oğluna uzattı.

"Sabah ezanını başka biri okudu bugün"

"Mustafadır.Müezzin Ahmet Beyin oğlu.Geçen Annesiyle karşılaştık söylediymiş.Sabah ezanlarını Mustafa okumak istiyormuş."

Koltuk değneklerini alıp yatağın baş ucuna koydu.

"Neden?Hem askerde değilmiydi o?"

Üzerini giyip yatağın içine girdi.

"Öyleydi...Geldi...."

Annesi odanın ışığını kapadı ,oğlunun yanına geldi, üstünü örttü.

"Yarın Mustafala tanışmalıyım"

"Allah rahatlık versin oğlum"

Masa lambasının yanına yaklaştı.Lamba masanın üzerindeki dosyayı aydınlatıyordu.

"POLİ'NİN MACERALARI" Resimleyen Selim YAŞAR.

Lambanın düğmesine bastı.Işık hüzmeleri karanlıkta bir an dolaştı sonra gazi madalyasının üzerinde kayboldu.